

Живея между две култури - 2018
Избрани творби на деца и юноши на тема
" Ботев, име, което дарява светлина "

Съдържание

Бейза Айдън Хайридин, VIII клас	3
Увод	4 - 5
Елина Ботева, VIII клас	6
Кристиян Котлеба, X клас	7
Марк Милев, X клас.....	8
Моника Халахиова, VI клас	9
Мартина Атанасова, ОУ „Феликс“, VI клас	10 - 11
Калоян Боев, VII клас	12 - 13
Вероника Шишлакова, II клас	14
Борис Борисов, VI клас	15
Петер Волф, II клас и Матей Лацкович, II клас	16
Луна Луначкова, VII клас	17
Бейза Айдън Хайридин, VIII клас	18
Теодор Венцеславов, X клас	19
Бейза Айдън Хайридин, VIII клас	20
Александър Пруткай, X клас	21
Явор Радославов, VI клас и Анастасия Чигарева, VI клас	22
Явор Радославов, VI клас	23
Мартин Чермак, XII клас	24 - 25
Борис Борисов, VII клас	26 - 27
Димона Благова, XI клас	28
Клаудия Ширкозиова, VII клас	29
Димона Благова, XI клас	30
Алекс Корицина, VI клас	31
Ребека Стрелецка, II клас и Татяна Пруткайова, II клас	32
Емилия Цупциова, IV клас	33
Тамара Ворел, II клас и Димана Калудова, II клас	34
Андреа Владимирова, IV клас	35
Зузана Кришкова, I клас	36

В сборника са включени литературни и художествени творби на ученици от Българско училище „Христо Ботев“ в гр.Братислава, отличени в конкурс „Живея между две култури – 2018“ на тема „Ботев, име, което дарява светлина“. Благодарим за съдействието и отзивчивостта на директорката г-жа Даниела Дойнова, както и на учителите г-жа Първолета Василева, г-жа Радка Атанасова, г-жа Емилия Колева, г-жа Радмила Илиева и г-н Ивайло Иванов.

Превод на словашки език: д-р. Катарина Седлакова

Рисунка на корицата: Дария Храшкова, VIII клас

Графика и печат: Агенция за образование и наука, 2018г., гр.Братислава

Сборникът се издава от Гражданско сдружение „Приятели на БСУ “Христо Ботев“ в Братислава“ с финансовата подкрепа на Фонда за подпомагане на културното развитие на националните малцинства на Словашката република.

Zbierka obsahuje literárne a umelecké diela žiakov Bulharskej školy Christa Boteva v Bratislave, ocenených v konkurze Žijem medzi dvomi kultúrami, na tému Botev, meno, ktoré svetlo dáva. Týmto chceme poďakovať za ochotu a spoluprácu pani riaditeľke Daniele Doinovej, učiteľom – pani Parvolete Vasilevej, pani Radke Atanasovej, pani Emilie Kolevej, pani Radmile Ilievej a pánovi Ivajlovi Ivanovovi.

Preklad do slovenského jazyka: PhDr., PhD. Katarína Sedlaková

Kresba s tušom na obálke – Daria Hrašková, 8.trieda

Grafické spracovanie a tlač: SEA – Agentúra pre vzdelanie a vedu, 2018, Bratislava

Zbierku diel vydáva Občianske združenie priateľov Bulharskej školy Christa Boteva v Bratislave s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín Slovenskej republiky.

Бейза Айдън Хайридин, VIII клас

Предговор

На 6-ти януари 1848 година, в малкия старопланински градец Калофер, проплаква първото дете в семейството на даскал Ботьо Петков. На пръв поглед нищо необичайно, но от дистанцията на времето е нещо значимо и запомнящо се. Ражда се един българин, чието име ни кара да се чувстваме горди. Едно име, което пазим дълбоко в сърцата си и което едва ли някога бихме могли да забравим.

Трудно се пише за такъв човек, без да се вложи емоция. Един храбър, всеотдаен и безсмъртен българин. Един достоен мъж, изгорял в пламъка на борбата на двадесет и осем години, но оставил ярка следа след себе си. Векове напред, докато я има България, ще се мълви името му, ще се говори за великите му дела, ще се превръща в знаме.

Той е национален герой, революционер, поет и публицист. Литературното му наследство не е голямо по обем, но е разнообразно и богато по съдържание, проникващо във всяко кътче на родолюбивата душа на българина.

Той не е в миналото. Той е тук и сега и ни води към бъдещето. Гордост е Ботев за нашето вчера, Ботев е надежда за нашето утре. Малко хора поемат по верния път, без да допуснат грешка. Малко хора успяват да различават доброто от злото. Ботев е успял да го постигне. Защо с негова помощ и ние да не успеем? Избрани сме, щом сме българи, и сме длъжни да се държим като такива! Да бъдем честни, борбени, силни, да бъдем преди всичко - ЧОВЕЦИ! В днешно време съвсем малко хора казват: "Аз съм българин" с високо вдигната глава. Но ако Ботев беше тук, сред нас, той щеше да повдигне духа ни, щеше да ни каже да не робуваме на материалното, да не забравяме любовта към родината, да ценим свободата, дарена ни от него и нашите предшественици.

Земята на Ботев е и наша родина, но едва ли някой би достигнал гигантския ръст на поета революционер.

Това не бива да ни обезсърчава, защото ние сме родени в държава с хилядолетна история, на земята ѝ са проляли кръвта си хиляди велики българи, борещи се за най-великата и благородна кауза, наречена СВОБОДА! Пред олтара на свободата Ботев принесе в жертва живота си.

По случай 170 години от неговото рождение и 70 години от създаването на Българското Средно училище „Христо Ботев“ в гр.Братислава, Република Словакия, и с цел да бъде съхранен за поколенията неговият пример и зов за свобода, беше организиран конкурс на тема "Ботев – име, което дарява светлина". В този сборник Ви представяме творбите на участниците.

За нас остава надеждата, че докато има толкова талантиви български деца, които пазят с любов името на родината и на нейните национални герои,
ЩЕ Я ИМА И БЪЛГАРИЯ!

Predslov

Dňa 6. januára 1848 v malom mestečku Kalofer v Starej planine zaplakalo prvé dieťa v rodine učiteľa Botjo Petkova. Na prvý pohľad nič zvláštne, ale s odstupom času je to niečo výnimočné a nezabudnuteľné. Narodil sa Bulhar, ktorého meno nás núti pociťovať hrdosť. Meno, ktoré máme uložené hlboko vo svojich srdciach, a na ktoré by sme sotva niekedy mohli zabudnúť.

Ťažko sa o takom človeku píše bez štipky emócie. Bol to statočný, obetavý a nesmrteľný Bulhar. Dôstojný muž, ktorý zhorel v plameni boja ako dvadsaťosem ročný, ale ktorý po sebe zanechal výraznú stopu. Po stáročia, kým Bulharsko bude, bude sa o hovoriť jeho mene, o jeho veľkých činoch, zástavou sa stane.

Je to národný hrdina, revolucionár, básnik a publicista. Jeho literárne dedičstvo nie je rozsahom veľké, ale je rôznorodé a obsahovo bohaté, preniká do každého kúta vlasteneckej duše Bulhara.

Botev nie je minulosť. Je tu a teraz a vedie nás do budúcnosti. Botev je hrdosťou nášho včerajška, je nádejou nášho zajtrajška. Len málo kto si zvolí správnu cestu bez toho, aby sa nepomýlil. Len málo komu sa podarí urobiť rozdiel medzi dobrom a zlom a Botevovi sa to podarilo. Prečo by sa to aj nám s jeho pomocou nemalo podariť? Sme vyvolení, pretože sme Bulhari, a sme povinní takými byť! Byť čestnými, bojovnými, silnými a predovšetkým byť – ĽUĎMI! V dnešných časoch veľmi málo ľudí povie: „Ja som Bulhar“ s hrdo vztýčenou hlavou. Ak by bol Botev tu, medzi nami, pozdvihol by nášho ducha, povedal by nám, aby sme neboli otrokmi matérie, aby sme nezabúdali na lásku k vlasti, aby sme si vážili slobodu, ktorú nám daroval spolu s našimi predchodcami.

Botevova zem je aj našou vlasťou, ale sotva by dnes niekto dosiahol tú gigantickú veľkosť básnika – revolucionára.

Nemalo by nás to odrádzať, pretože my sme zrodení v krajine s tisícročnou históriou, v krajine, v ktorej svoju krv preliali tisícky veľkých Bulharov, ktorí bojovali za najväčšiu vlasteneckú kauzu s názvom SLOBODA! Pred oltárom slobody Botev obetoval svoj život.

Pri príležitosti 170. výročia od jeho narodenia a 70. výročia založenia Bulharskej strednej školy Christa Boteva v Bratislave, na území Slovenskej republiky, s cieľom, zachovať pre ďalšie generácie jeho príklad a volanie po slobode, bola zorganizovaná súťaž na tému Botev – meno, ktoré svetlo dáva. V tomto zborníku vám predstavujeme práce účastníkov.

Veríme, že kým je tak veľa talentovaných bulharských detí, ktoré si s láskou uchovávajú meno vlasti a jej národných hrdinov, BULHARSKO BUDE!

Име, което дарява светлина

Христо Ботев - име вечно и свещено,
име носещо крила,
име героично, съвършено,
даряващо нам светлина.

Светъл пример, светла личност
с цел едничка на света -
да дари на българите
независимост и свобода.

С твоите стихове революционни
ти събуди умовете ни,
с твоите подвизи сензационни
живееш вечно в сърцата ни.

С посланията, които ни оставяш,
за справедливост, честност, саможертва,
поклон пред твойта героичност,
поклон пред твойто светло име.

Елина Ботева – VIII клас

Meno, ktoré svetlo dáva

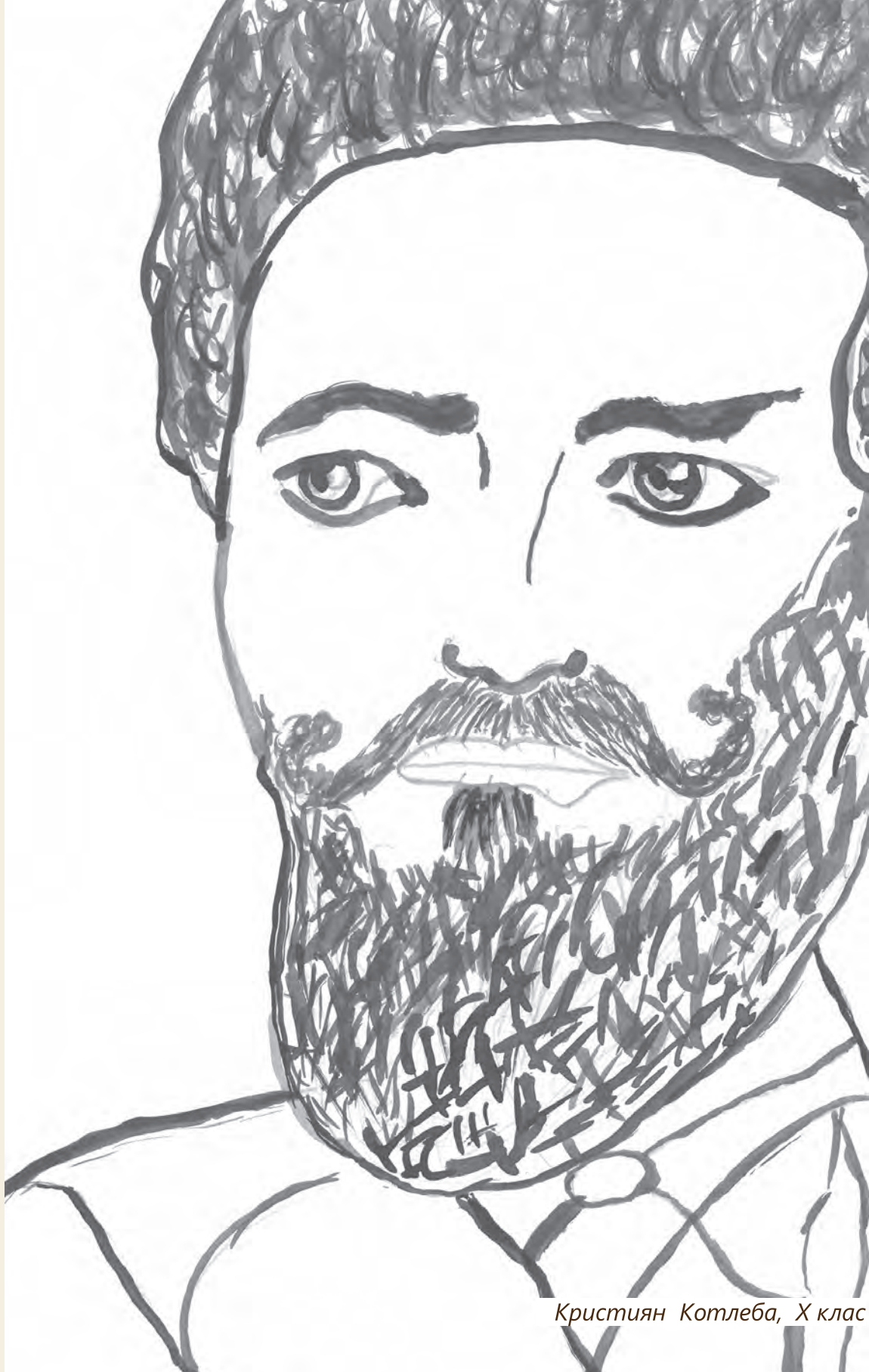
Christo Botev – meno večné a sväté,
meno majúce krídla,
meno hrdinské a dokonalé,
meno, ktoré svetlo núka.

Prenikavý príklad, mimoriadna osobnosť
s jediným cieľom v živote –
darovať Bulharom nezávislosť
a možnosť dýchať slobodne.

S tvojimi básňami revolučnými
prebudil si naše mysle,
s tvojimi výkonmi veľkolepými
máš navždy naše srdce.

S odkazmi, ktoré nám zanechávaš,
o spravodlivosti, statočnosti, sebaobetovaní,
skláňame sa pred tvojím hrdinstvom,
skláňame sa pred tvojím menom.

Elina Boteva – 8. trieda

Кристиан Котлеба, X клас

Безсмъртен

На Христо Ботев

Една любов тъй пламенна и силна,
любов към българска земя и род,
го водела в борбата за свобода,
за славата на нашия народ.

Велик човек, велик поет!
Живот изпълнен със борба.
С неволи, мъки, но безсмъртен,
завинаги в нашите сърца!

Поклон пред делото му свято,
пред подвига му, пред честта!
Ще помним днес заветите му славни,
достигнали до нас и след смъртта!

Марк Милев – X клас

Nesmrtelný

Christovi Botevovi

Láska, taká spaľujúca a silná,
láska k bulharskej zemi a rodu,
viedla ho k boju za slobodu,
za slobodu nášho ľudu.

Veľký človek, veľký básnik!
Život prežil v boji,
strasti a smútku, no nesmrtelný,
navždy v našom srdci!

Skláňame sa pred dielom jeho svätým,
pred činom, pred jeho pamiatkou!
Navždy si zachováme slová slávne,
žijúce v nás nezmazané smrťou!

Mark Milev – 10. trieda

Моника Халахиова, VI клас

Моят Христо Ботев

Есе

Миналото лято посетих родната къща на поета-революционер Христо Ботев. Дотогава знаех малко, почти нищо за неговия живот и дела, за неговата жертва и неговите безсмъртни произведения. Срещата с тях остави трайна следа у мен.

Няма да преразказвам трудния и героичен живот, искам само да споделя впечатленията, които оставиха у мен трудният му път и силните стихове.

Той е правил ясна разлика между добро и зло, между вярност и предателство, силно е любил родината и мразил потисниците, а още повече бездушните, които са предали себе си и свободата на народа си за злато и привилегии.

Трудно ми е да си представя себе си на негово място, поемайки тежестта на очакванията на народа, тежестта на личната жертва – оставяйки жалеещи майка и съпруга, за да преследва възжеланията за свобода след вековен гнет.

Неговото име ще остане в паметта ми като един от героите на България, които, жертвайки себе си, личното си щастие, дори личната любов, са посочили единствената възможна посока – към революция и свобода за българския народ. Той винаги се е вслушвал в тихия, но уверен вътрешен глас на съвестта и морала, който го е водил през всички трудности, давайки му сила, която малцина са имали.

Той никога не се е предал - дори виждайки обречеността на последната си мисия, посреща смъртта с гордо вдигната глава. За мен той ще бъде винаги недостижим герой, чийто пример и идеали ние всички трябва да следваме.

Môj Christo Botev

Esej

Počas minulého leta som navštívila rodný dom básnika-revolucionára Christa Boteva. Dovtedy som nevedela takmer nič o jeho živote a diele, o jeho obeti a jeho nesmrteľnej tvorbe. Zoznámenie sa s tým zanechalo vo mne trvalú stopu.

Nebudem rozprávať príbeh jeho ťažkého a hrdinského života, chcem sa však podeliť o dojmy, ktoré vo mne zanechal jeho ťažký život a silné verše.

Botev robil rozdiel medzi dobrom a zlom, medzi oddanosťou a zradou, miloval svoju vlasť a nenávidel utláčateľov, a ešte viac bezduchých ľudí, ktorí zradili sami seba a slobodu svojho národa kvôli zlatu a výsadám.

Ťažko si viem predstaviť sama seba na jeho mieste, nesúc ťarchu očakávania ľudu, ťarchu vlastnej obete – zanechajúc žiaľnu matku a manželku, nasledujúc túžbu po slobode po stáročnom útlaku.

Jeho meno ostane v mojej pamäti ako meno jedného z hrdinov Bulharska, ktorí obetujú seba, vlastné šťastie a dokonca lásku, nasledovali jediný možný smer – revolúciu a slobodu bulharského ľudu. Botev vždy počúval tichý, ale presvedčivý vnútorný hlas svedomia a morálky, ktorý ho viedol všetkými ťažkosťami a dodával mu silu, ktorú málokto mal.

Botev sa nikdy nevzdal – dokonca aj pri neúspechu svojej misie privítal smrť s hrdo zdvihnutou hlavou. Pre mňa bude vždy nedosiahnuteľným hrdinom, ktorého príklad a ideály by sme mali všetci nasledovať.

Калоян Боев, VII клас

Ботев

Над китния Калофер
изправен исполин
издялан е от камък –
велик, достоен син.

Загинал е на Вола
от вражески куршум,
но жив е във сърцата
и в българския ум.

Вероника Шишлакова – II клас

Botev

Nad prekrásnym Kaloferom
vypína sa junák.
Vytesaný z kameňa –
veľký, hrdý synak.

Zahynul na Voli
nepriateľskými nábojmi,
ale žije v našich srdciach
a v bulharských dušiach.

Veronika Šišťáková – 2. trieda

Ботев

Във врачанския балкан
има връх голям.
Спомени от страшни битки
той в сърцето си таи.

Шепне тихо на децата
как във бой за свобода
тук загива смел герой.
Ботев се нарича той.

Петер Волф – II клас

Botev

Vo vračanskom Balkáne
vysoký vrch je.
Spomienky na ťažké boje
skrýva jeho srdce.

Tíško šepká deťom
ako v boji krutom,
zahynul tu hrdina.
Botev sa on nazýva.

Peter Volf – 2. trieda

Ботев

Разгръщам книжка интересна
и сричам си на глас.
От страничката ме поглежда смело
един левент с високо чело.

От мама знам – това е Ботев,
загинал много млад във бой.
Повел дружината в Балкана,
за правда борил се е той.

Матей Лацкович – II клас

Botev

Otváram si knižku krásnu,
slabikujem ju po riadku.
Zo stránky sa na mňa díva smelo
junák, ktorý má vysoké čelo.

Od mamy viem – je to Botev,
mladý padol v boji.
Družinu viedol na Balkán,
za pravdu bojoval sám.

Matej Lackovič – 2. trieda

Ботев – име, което дарява светлина

Есе

Христо Ботев – гениалният поет революционер. Едва ли има българин, който да не е чувал и да не знае за него. И неговото име, като името на Чавдар войвода, е известно във всеки кът на родната земя. То е знак за свобода, символ за смелост, жертвоготовност, човешко равенство.

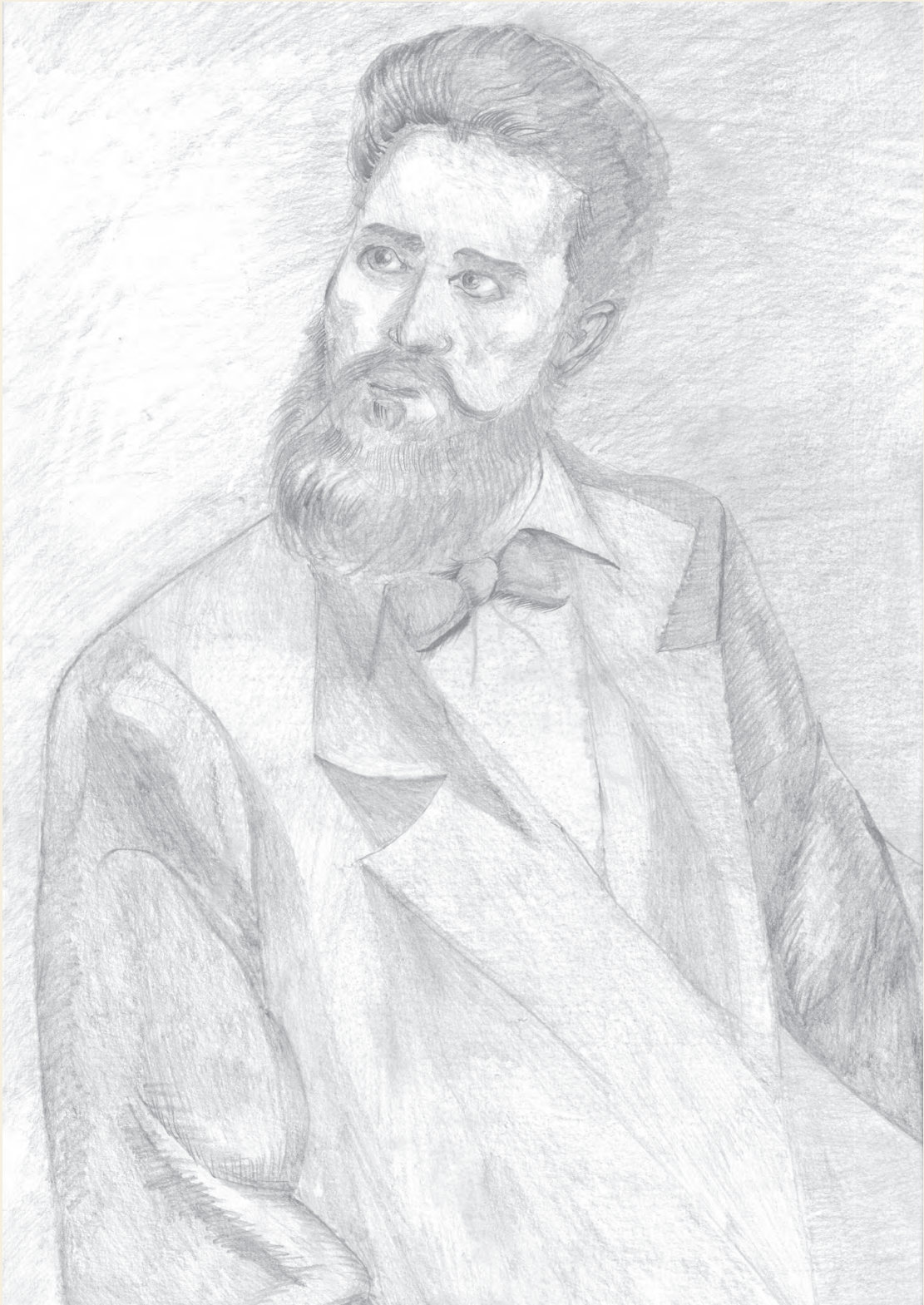
Роден в китното градче Калофер, скътано в пазвите на Стара планина през 1848 г., той израства с песните за стари хайдутути, изпълнявани от майка му Иванка Ботева. Тя е първият човек, който вдъхва на първородното си чедо гордост, сила и копнеж по свободата. Негов пръв учител е баща му –даскал Ботьо Петков - известен просветен възрожденски деец. Към посетите в душата на будното момче семена родолюбие се добавят и жажда за знание и силно развито чувство за човешка гордост и справедливост. Всичките тези качества ще го отведат по-нататък до Одеса и Влашко, за да израсте като поет, публицист и революционер, поставил свободата на родината си над всичко. След първото му стихотворение „Майце си“, публикувано във вестник „Гайда“ през 1863 година, ще се заредят вълнуващите образи на Чавдар войвода и Хаджи Димитър. Ще се запоят песните му по сборове и по седенки, превръщайки се във верую и бойно знаме на най-верните народни синове.

Наблюдал Ботев отношенията между богати и бедни, между роби и господари. Всичко, което виждал, минавало през сърцето му, което туптяло с народните болки и теглила. И така - превърнал се в един горд българин, готов на всякаква саможертва за своя народ, горд човек, записал със собствената си кръв своето име в историята на своя народ.

За жалост героите на България си тръгват рано. И Ботев загива в разцвета на своята пламенна младост. Остава живота си под един връх на юнашкия Балкан. Оттам, обаче, изгрява една звезда – Ботевата звезда, която остава и до ден днешен да свети с ярка светлина на небосклона на българското героично минало сред цяла плеяда имена на знайни и незнайни, отдали се безрезервно на отечеството си , на неговата свобода и независимост. Той умира, за да остане да живее в народната памет. И до ден днешен завее ли вятър сред буките, Балканът запява „Жив е той, жив е!“

Какво остава на нас, съвременниците? Ние сме тези, които се радваме на свободата, които градим бъдещето на родината си с ясното съзнание, че сме наследници и продължители на Ботевото дело. И където и да сме по света, България и Ботев са в сърцата ни.

Горда съм, че уча в училище, което носи името на един голям българин, дал живота си за родината – Христо Ботев. Благодарение на такива като него нашата родина сега е независима, българите са свободни граждани. Аз и моите връстници се чувстваме щастливи и свободни. В най-свидните кътчета на сърцата си сме скътали редом до името на родината името на Ботев – име, което дарява светлина!

Теодор Венцеславов, X клас

Botev – meno, ktoré dáva svetlo

Esej

Christo Botev – geniálny básnik a revolucionár. Sotva sa nájde Bulhar, ktorý by o ňom nepočul. A jeho meno, meno Čavdara vojvodu, je známe v každom kúte rodnej zeme. Je synonymom slobody, symbolom smelosti, obetavosti, ľudskej rovnosti.

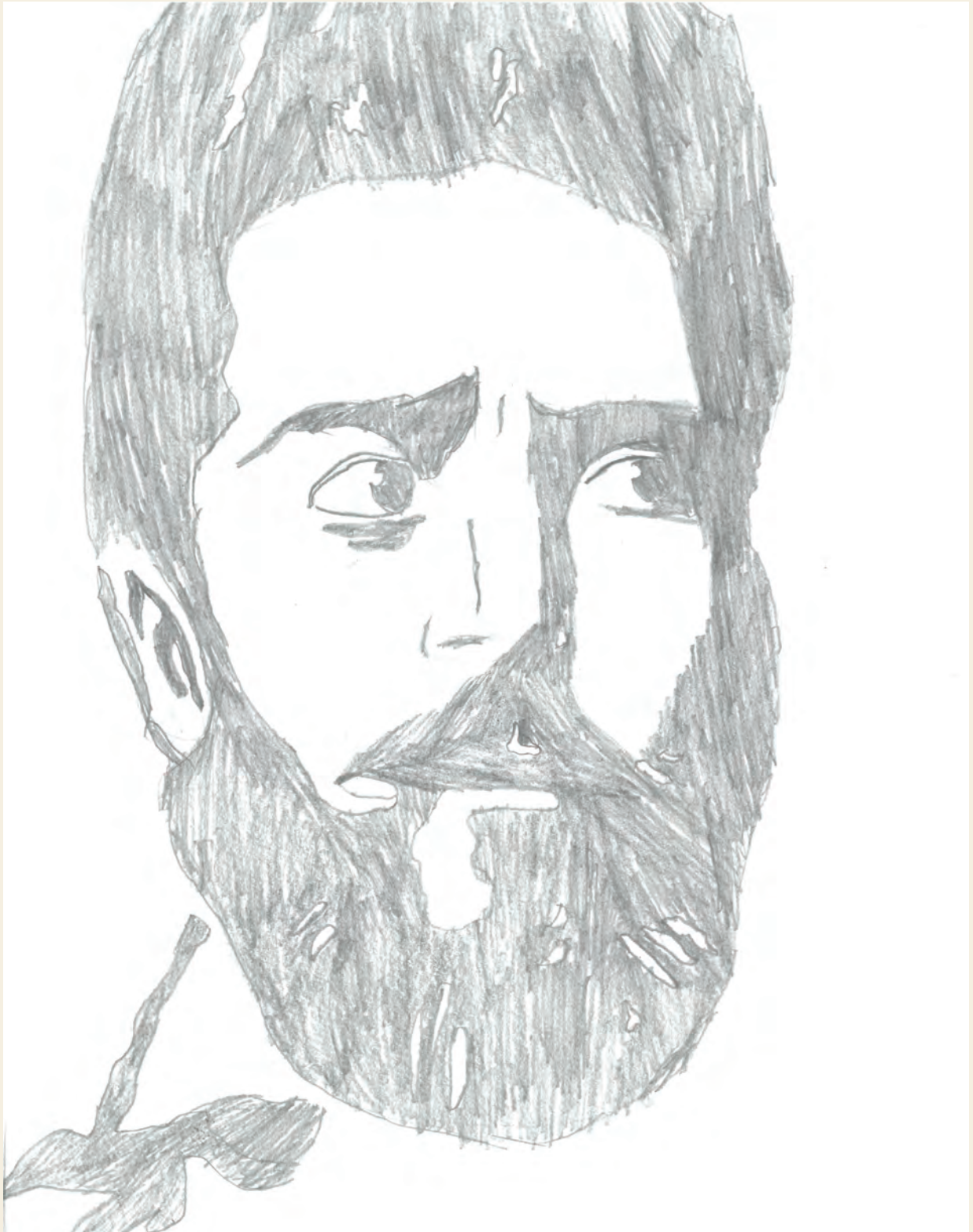
Narodil sa v peknom mestečku Kalofer, ukrytom v lone Starej planiny v roku 1848. Vyrastal na piesňach starých hajdúchov, ktoré mu spievala jeho mama Ivanka Boteva. Bola to ona, ktorá svojmu prvorodenému dieťaťu vdýchla hrdosť, silu a túžbu po slobode. Jeho prvým učiteľom bol jeho otec – daskal Botjo Petkov – významná osobnosť obrodeneckého obdobia. Do duše vnímavého chlapca sú pridávané zárodky vlastenectva, smäd po vedomostiach a silný zmysel pre ľudskú hrdosť a spravodlivosť. Všetky tieto kvality ho neskôr zaviedli do Odesy a Vlašska, aby dozrel ako básnik, publicista a revolucionár, ktorý slobodu svojej vlasti uprednostní pred všetkým. Po jeho prvej básni „Svojej mame“, publikovanej v novinách Gajda v roku 1863, nasledujú vzrušujúce obrazy Čavdara vojvodu a Chadži Dimitra. Jeho piesne sa budú spievať pri slávnostných príležitostiach a pri stretnutiach, stáva sa z nich náboženstvo a bojová zástava najvernejších synov národa.

Christo Botev pozoroval vzťahy medzi bohatými a biednymi, medzi poddanými a pánmi. Všetko, čo videl, prechádzalo jeho srdcom, ktoré pulzovalo s národnými bolesťami a starosťami. Tak sa z neho stal hrdý Bulhar, pripravený na akékoľvek sebaobetovanie pre svoj národ, hrdý človek, ktorý svojou krvou napísal svoje meno do dejín národa.

Žiaľ, národní hrdinovia umierajú predčasne. Aj Botev zahynul v rozkvetení svojej mladosti. Položil svoj život pod vrcholom hrdinského Balkánu. Vtedy, však, zažiarila jedna hviezda – Botevova hviezda, ktorá do dnes žiari jasným svetlom na nebi bulharskej hrdinskej minulosti medzi celou plejádou mien známych aj neznámych, ktorí sa obetovali pre vlasť, pre jej slobodu a nezávislosť. Botev umiera, aby zostal žiť v pamäti národa. A aj dnes, keď vietor v búrke zafúka, Balkán spieva On žije, žije on!

Čo ostáva nám, súčasníkom? My sme tí, ktorí sa tešíme slobode, ktorí budujeme budúcnosť vlasti s jasným vedomím, že sme nasledovníkmi a pokračovateľmi Botevovho diela. A nech sme kdekoľvek na svete, Bulharsko a Botev sú v našich srdciach.

Som hrdá, že chodím do školy, ktorá nesie meno veľkého Bulhara, ktorý položil svoj život za vlasť – Christa Boteva. Vďaka takým ako bol on, je naša vlasť nezávislá a Bulhari sú slobodní občania. Ja a moji rovesníci sa cítime šťastní a slobodní. V najtajnejší kútikoch srdca sme popri menu vlasti ukrývali aj meno Boteva – meno, ktoré dáva svetlo!

Александър Пруткай, X клас

Христо Ботев

Христо Ботев – име свято,
аз изричам го с любов
и прекланям се пред него,
пред достойния живот.

Той се борил за свобода.
Жертвал сили и живот
за родината ни свидна,
за добро на наш народ!

Явор Радославов – VI клас

Christo Botev

Christo Botev – meno sväté,
vyslovujem s láskou,
skláňam sa pred ním,
pred jeho pamiatkou.

Ten, ktorý sa bil za slobodu,
obetoval život i sily
za vlasť našu drahú,
pre dobro nášho ľudu!

Javor Radoslavov – 6. trieda

Ботев

Ботев, име, което вдъхновява,
то за мене много означава.
Дава ни Ботев светлина
Дързост и сила на ума.

Ботев – свято име, идеал,
символ, свързан с дълг и морал.
Ботев – чистота, надежда и мечта,
щастие, вяра, свобода.

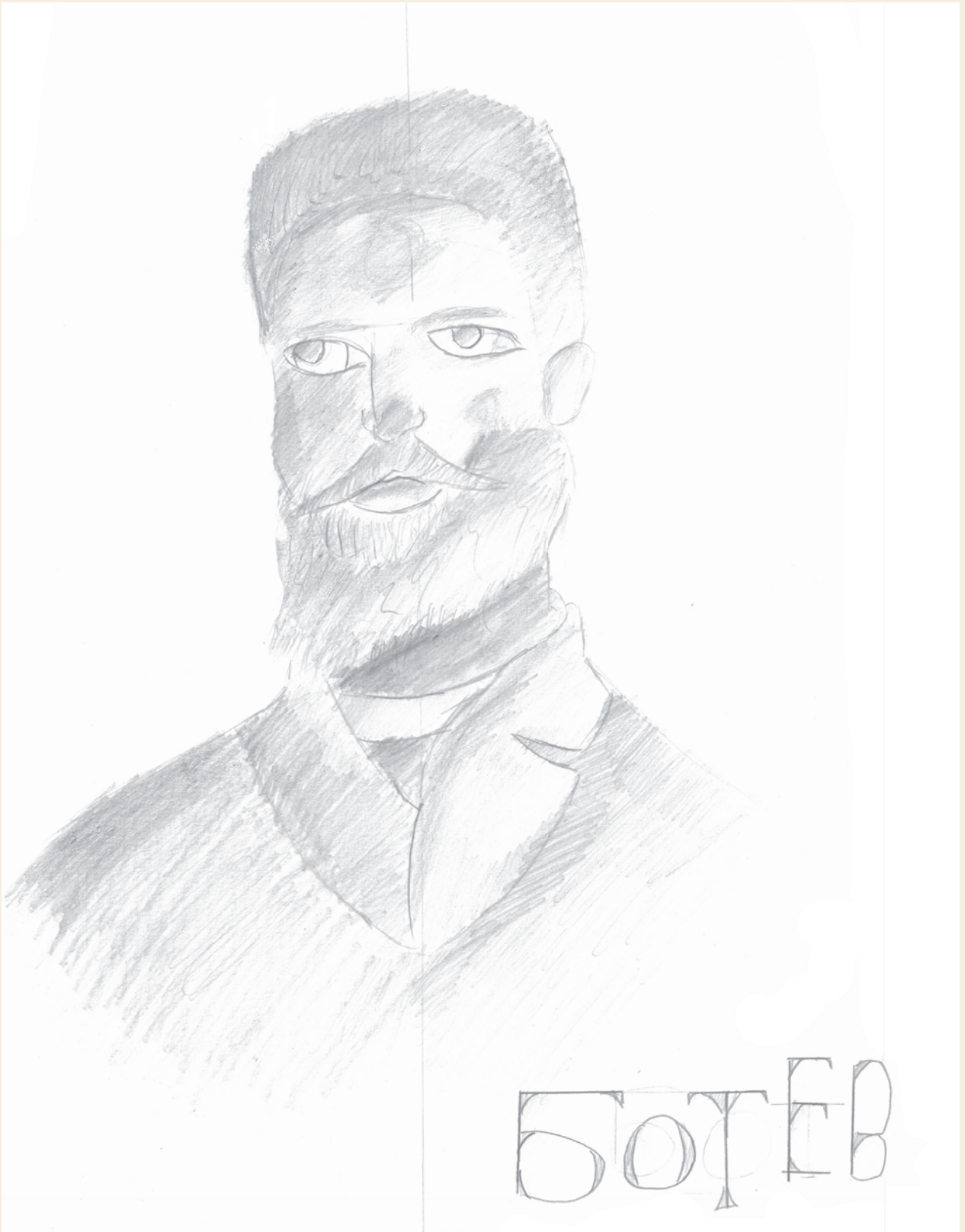
Анастасия Чигарева – VI клас

Botev

Botev, meno, ktoré nadchýna,
ktoré pre mňa veľa znamená.
Botev nám dáva svetlo,
smelosť a duchovné teplo.

Botev – sväté meno, vzor,
symbol, spätý s dlhom a zásadou.
Botev – čistota, nádej a túžba,
šťastie, viera a sloboda.

Anastasija Čigareva – 6. trieda

Явор Радославов, VI клас

Ботев – име, което дарява светлина

Есе

В българската история познаваме много имена, които дават светлина на народа в най-тъмните векове. Хора като Паисий Хилендарски, Софроний Врачански, Георги Раковски са начало на духовността, на знанието, на светлината в народното съзнание. Сред тези бележити българи се откроява като пътеводна светлина името на Христо Ботев. Поетът изгражда своята личност, в която впитва старанията на възрожденците да покажат величието на словото и да помогнат за духовното израстване на народа.

Роден като обикновен човек, в стаята на калоферското училище, бъдещият месия на българщината разбира отговорността, която трябва да поеме, тръгвайки по пътя на знанието и свободата. Със своите действия и саможертва Христо Ботев се доближава до идеала за съвършенство на човечеството и се превръща в име, което дарява светлина.

В своите произведения, многократно, българският борец за свобода утвърждава преклонението си пред Бога, на когото вярва, а именно: този, който е „в сърцето и в душата...”

Не е лесно да си като Ботев. Трудно е да отдаваш сърцето и душата си за идеала, да поставяш общото щастие на първо място, да обединяваш своите надежди с надеждите на целия народ. За Ботев дългът пред отечеството е силата, която вдъхновява, която събужда пламъка на вярата в свободата и обяснява причината за целеустремеността на патриота към всеобщото щастие на народа.

Малко българи могат да бъдат като Ботев. Той е искрата, която превръща равнодушието в ентузиазъм, в пламък и идеал, в отдаденост на каузата. Странанията на народа, породени от робството, не могат да отнемат вярата на поета в справедливостта. Бележитият българин носи в сърцето си заветите на предците си. Той осъзнава отговорността, вследствие на неговия избор, а именно: да отдаде живота си на своята мечта за свободно отечество. Действията на родолюбеца не са изненада за никого. Неговата вяра в победата го подтиква да събере чета от смели патриоти, които без колебание са готови да дадат най-ценното в името на своята родина – живота си.

Саможертвата на поета не е напразна. Тя е стъпка към вечността и безсмъртието. Личност, която смело отдава себе си в името на родината, не може да остане в миналото. Поетът става част от настоящето и бъдещето на българската нация, която пази силата на неговото слово. Името на Ботев се превръща в светлина, привличаща към себе си всеки, който желае да съхрани частица от българските традиции и духовно богатство. Делото на Ботев е като дъгата, която пробива мрачните облаци, за да дари надежда за един по-добър свят.

Botev – meno, z ktorého vyžaruje svetlo

Esej

Z bulharských dejín poznáme mnoho mien, ktoré sú svetlom národa v najtemnejších časoch. Postavy z dejín ako Pajsij Chilendarski, Sofronij Vračanski, Georgi Rakovski sú vedúcimi osobnosťami duchovného a vzdelaneckého života, sú svetlom národného povedomia. Spomedzi týchto významných Bulharov sa ako žiarivé svetlo objavuje meno Christa Boteva. Básnik formuje svoju osobnosť, ktorej súčasťou sa stáva utrpenie národných buditeľov, aby ukázali veľkosť slova a aby pomohli duchovnému rastu národa.

Zrodený ako obyčajný človek, v triede kaloferskej školy, budúci mesiáš bulharského ducha rozumie zodpovednosti, ktorú musí prevziať na ceste uvedomenia a slobody. Svojimi skutkami a sebaobetovaním sa Christo Botev priblížil myšlienke ľudskej dokonalosti a stáva sa z neho pojem, ktorý šíri svetlo.

Vo svojich básňach, bulharský bojovník za slobodu často potvrdzuje svoju úctu k Bohu, ktorému verí, konkrétne: ten, ktorý je „v srdci aj v duši...“

Nie je ľahké byť ako Botev. Ťažko je zasvätiť srdce a dušu myšlienke všeobecného blaha, zosúladiť svoje nádeje s nádejami celého národa. Pre Boteva dlh vlasti je sila, ktorá nadchýna, ktorá prebúdza plameň viery v slobodu a vysvetľuje príčinu patriotickej cieľavedomosti zameranej na všeobecné šťastie národa.

Málo Bulharov môže byť ako Botev. Je iskrou, ktorá mení ľahostajnosť na entuziazmus, na plameň a ideál, na odhodlanosť pre vec. Utrpenia zotročeného národa nemôžu básnikovi zobrat' vieru v spravodlivosť. Významný Bulhar má vo svojom srdci uložené sľuby svojich predkov. Uvedomuje si zodpovednosť, dôsledky svojej voľby, a konkrétne: obetovanie svojho života túžbe po slobodnej vlasti. Činy vlastenca nie sú prekvapením pre nikoho. Jeho viera vo víťazstvo ho nutká zhromaždiť skupinu smelých vlastencov, ktorí by bez zaváhania boli pripravení obetovať aj to najcennejšie v mene svojej vlasti – svoj život.

Sebaobetovanie básnika nie je zbytočné. Je krokom k večnosti a nesmrteľnosti. Osobnosť, ktorá smelo obetuje seba v mene vlasti, nemôže ostať v minulosti. Básnik sa stáva súčasťou prítomnosti a budúcnosti bulharského národa, ktorý stráži silu jeho slova. Meno Boteva sa mení na svetlo, priťahujúce k sebe každého, kto si chce uchovať časť bulharskej tradície a duchovného bohatstva. Dielo Christa Boteva je ako dúha, ktorá sa prediera zamračenými oblakmi, aby darovala nádej v lepši svet.

Корабът "Радецки", Николай Боев, VII клас

Свободата

Есе за Христо Ботев

Един от най-важните проблеми на човечеството е въпросът за свободата. Всеки ден се питаме дали сме свободни. Какво всъщност представлява свободата за личността? Какво означава да си свободен днес? Какъв избор трябва да направи всеки човек, за да се чувства свободен? Трябва ли да направи компромис със своите виждания, за да може да бъде свободен?

Тези реторични въпроси издигат на преден план проблемът за човешките ценности.

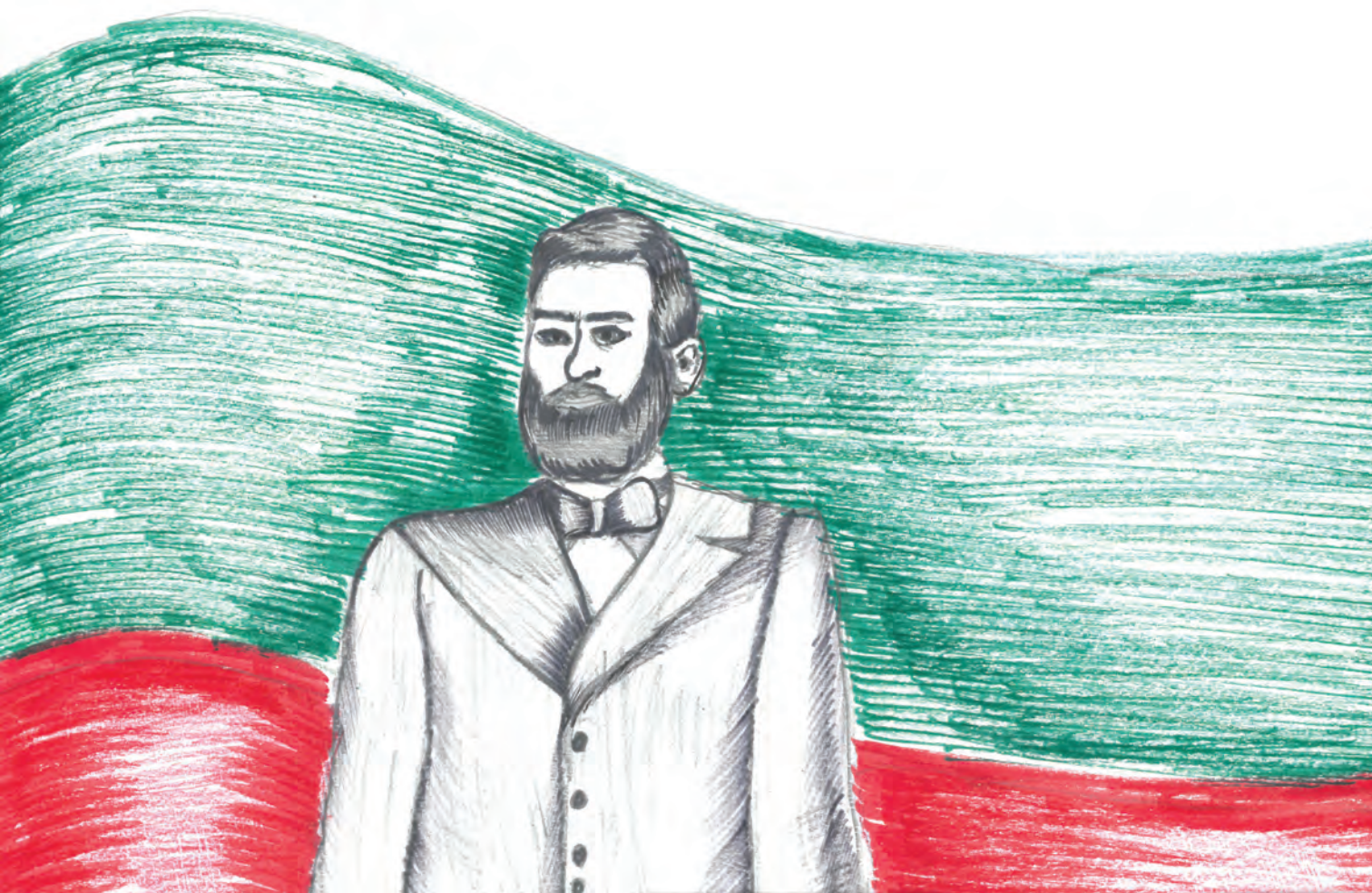
Свободата е ценност. Тя е щастие и вдъхновение във всяка една епоха. От националната до духовната свобода българинът извървява дълъг път, за да намери своето обяснение на понятието.

Свободата е ключът към всичко. Чрез нея могат да бъдат осъществени всички мечти и желания на човека.

Свободни? Колко ли странно е звучала тази дума за нашите пра деди? Да могат да се изповядват свободно на собствения си Бог. Та дори да могат да вземат свободно решения за своя живот.

Свободата е свързана с човешкия избор. Пътят на неговата съдба може да бъде дълъг и спокоен или кратък, но изпълнен с вяра и надежда в идеала, със саможертва. Много малко хора решават да изберат краткия път към безсмъртието. Това са всички бележити българи, без които националната ни свобода няма никаква стойност. Тези родолюбци, които до последния си дъх се сражават за едно свободно отечество. Такава е съдбата на българския национален герой Христо Ботев. Неговият живот и дело са посветени на свободата. За него тя е дълг пред родината и начин да осъществи мечтата си за колективно и лично щастие. Труден е пътят към свободата, защото преминава през много избори и жертви. Всяка година на трети март българският народ си спомня за всички онези, които отдават живота си в името на свободата. Поколенията се прекланят пред величието на саможертвата и оценяват същността на свободата.

Подвигът на бележитите българи, отдали живота си за щастието на българския народ, не е напразен. Христо Ботев, Васил Левски и многобройните герои на България се превръщат в пример за непримиримост към робството и патриотизъм. Както сам пише Христо Ботев: „Тоз, който падне в бой за свобода – той не умира!“.

Sloboda

Esej o Christovi Botevovi

Jedným z najdôležitejších problémov ľudstva je otázka slobody. Každý deň sa pýtame, či sme slobodní. Čo vlastne predstavuje sloboda pre osobnosť? Čo dnes znamená byť slobodný? Aké rozhodnutie musí každý človek urobiť, aby sa cítil slobodný? Musí urobiť kompromis vo svojich názoroch, aby mohol byť slobodný?

Tieto rétorické otázky posúvajú do centra pozornosti problém ľudských hodnôt.

Sloboda je hodnota. Je to šťastie a nádej každej jednej doby. Od národnej po duchovnú slobodu musel každý Bulhar prejsť dlhú cestu, aby našiel svoje vysvetlenie pojmu.

Sloboda je kľúčom ku všetkému. Prostredníctvom nej môžu byť uskutočnené všetky túžby a prania človeka.

Slobodní? Ako zvláštne znelo toto slovo našim pradedom? Aby sa mohli slobodne spovedať pred vlastným Bohom. Aby mohli slobodne rozhodovať o vlastnom živote.

Sloboda súvisí s ľudským rozhodnutím. Cesta jej osudu môže byť dlhá a pokojná alebo krátka, ale naplnená vierou a nádejou v ideál, sebaobetovaním. Veľmi málo ľudí si zvolí krátku cestu k nesmrteľnosti. Všetko sú to významní Bulhari, bez ktorých naša národná sloboda nemá žiadnu cenu. Títo vlastenci do posledného dychu bojovali za slobodu vlasti. Taký je aj osud bulharského národného hrdinu Christa Boteva. Jeho život a dielo bolo zasvätené boju za slobodu. Bol to pre neho dlh vlasti a spôsob uskutočnenia svojej túžby po kolektívnom a osobnom šťastí.

Ťažká je cesta za slobodou, pretože je vystavovaná mnohým voľbám a obetiam. Každý rok, 3. marca, si bulharský ľud pripomína všetkých tých, ktorí svoj život obetovali v mene slobody. Generácie sa skláňajú pred veľkosťou sebaobetovania a ctia si slobodu.

Čin významných Bulharov, ktorí svoj život obetovali šťastiu bulharského národa, nie je zbytočný. Christo Botev, Vasil Levski a mnohí ďalší hrdinovia Bulharska sa stávajú príkladom patriotizmu a nezmieriteľnosti s otroctvom. Ako sám Christo Botev uvádza: „Ten, kto padne v boji za slobodu – neumiera!“.

Алекс Корицина, VI клас

Училище родно

Училището родно се вълнува.
Училището мое днес ликува.
Ще чества своя юбилей –
70 години ще празнува, хей!

Тук учили са баба, татко, мама,
сега се уча тук и аз.
Букварче българско прегърнах
и смело влязох в първи клас.

Ребека Стрелецка – II клас

Rodná škola

Škola rodná je poctená.
Škola moja je oslávenkyňa.
Oslavuje jubileum svoje –
70. rokov spomíname!

Kde chodila stará mama, otecko, aj mama,
teraz chodím sama.
Šlabikár som objala
a do triedy smelo šla.

Rebeka Strelecká – 2. trieda

Моето училище

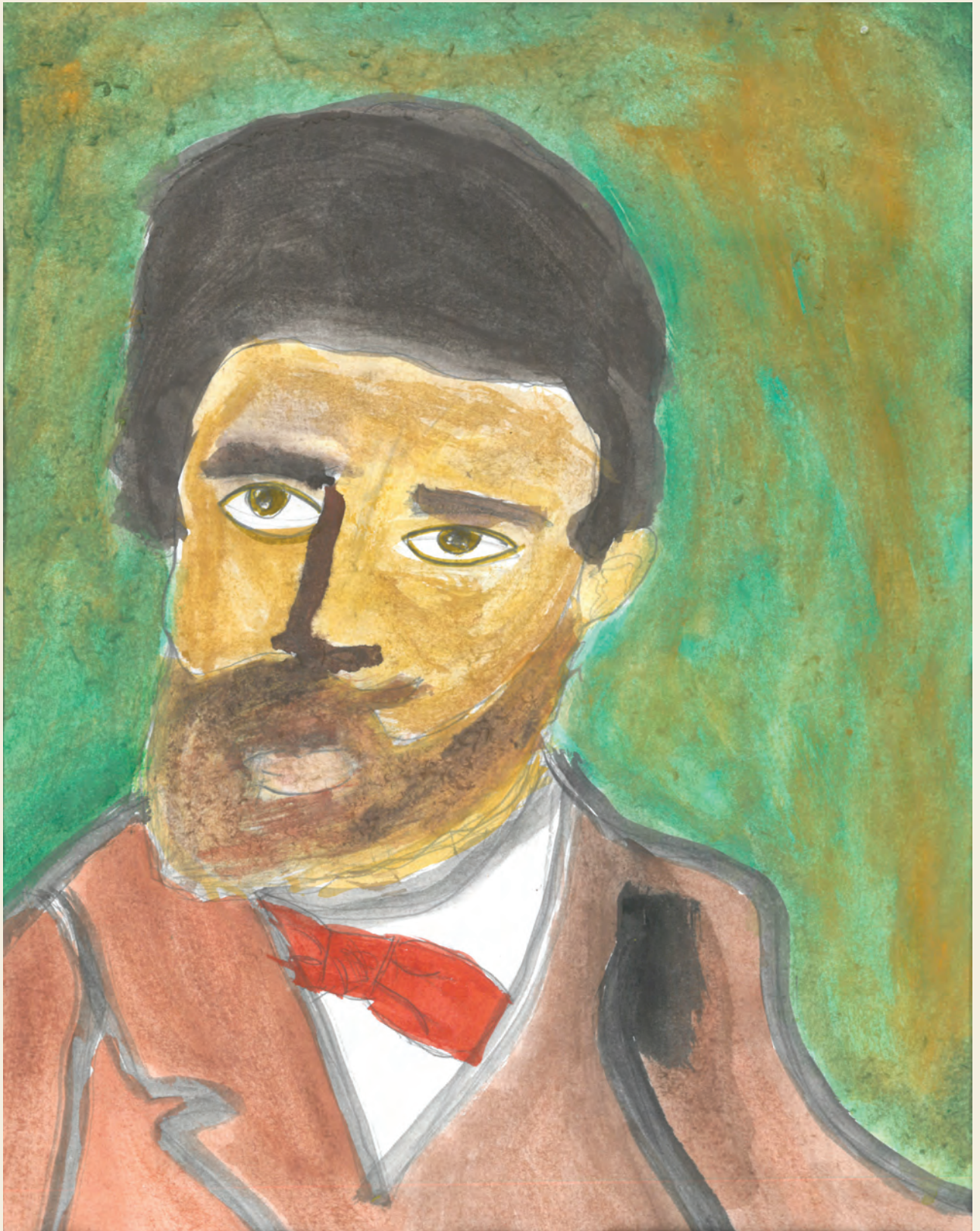
Далеч от България, в сърце на Европа,
звучи родна реч и хорце се потропва.
И български песни и танци чудесни.
Фолклорна дъга над децата огрява
във българска школа в град Братислава.
Тя носи отминала, но и днешна слава –
Българска школа в град Братислава.

Татяна Пруткайова – II клас

Moja škola

Ďaleko od Bulharska, v srdci Európy,
znie rodná reč a choro sa krúti.
I bulharské piesne, aj tance nádherné.
Folklórna dúha deti zohrieva
v Bulharskej škole v meste Bratislava.
Nesie zašlú slávu, no aj dnes voláme - sláva,
Bulharskej škole v meste Bratislava.

Tatiana Prutkayová – 2. trieda

Емилия Цупцова, IV клас

Училище мое

Училище мое любимо,
със име на храбър герой,
и в бъдеще нека те има,
тъй както безсмъртен е той.

На Ботев – поета прославен
и гений световно признат
открито е българско школо
край Дунава бели, под белия Храд.

Тамара Ворел – II клас

Škola moja

Škola moja drahá,
s názvom udatného hrdinu,
buď vždy tu
tak, ako on stále žije.

Podľa Boteva – básnika slávneho,
génia v svete uznávaného,
pomenovaná je bulharská škola
pod bielym hradom, vedľa Dunaja.

Tamara Vorel – 2. trieda

Училище мило

Училище родно и мило,
ти Ботевски дух си дарило
на всяко дете любородно,
що тачи мило и родно.

Ти учиш ни умни да бъдем
и смело в науката крачим напред.
Когато усърдно се трудим,
ще има успехи безчет.

Димана Калудова – II клас

Škola milá

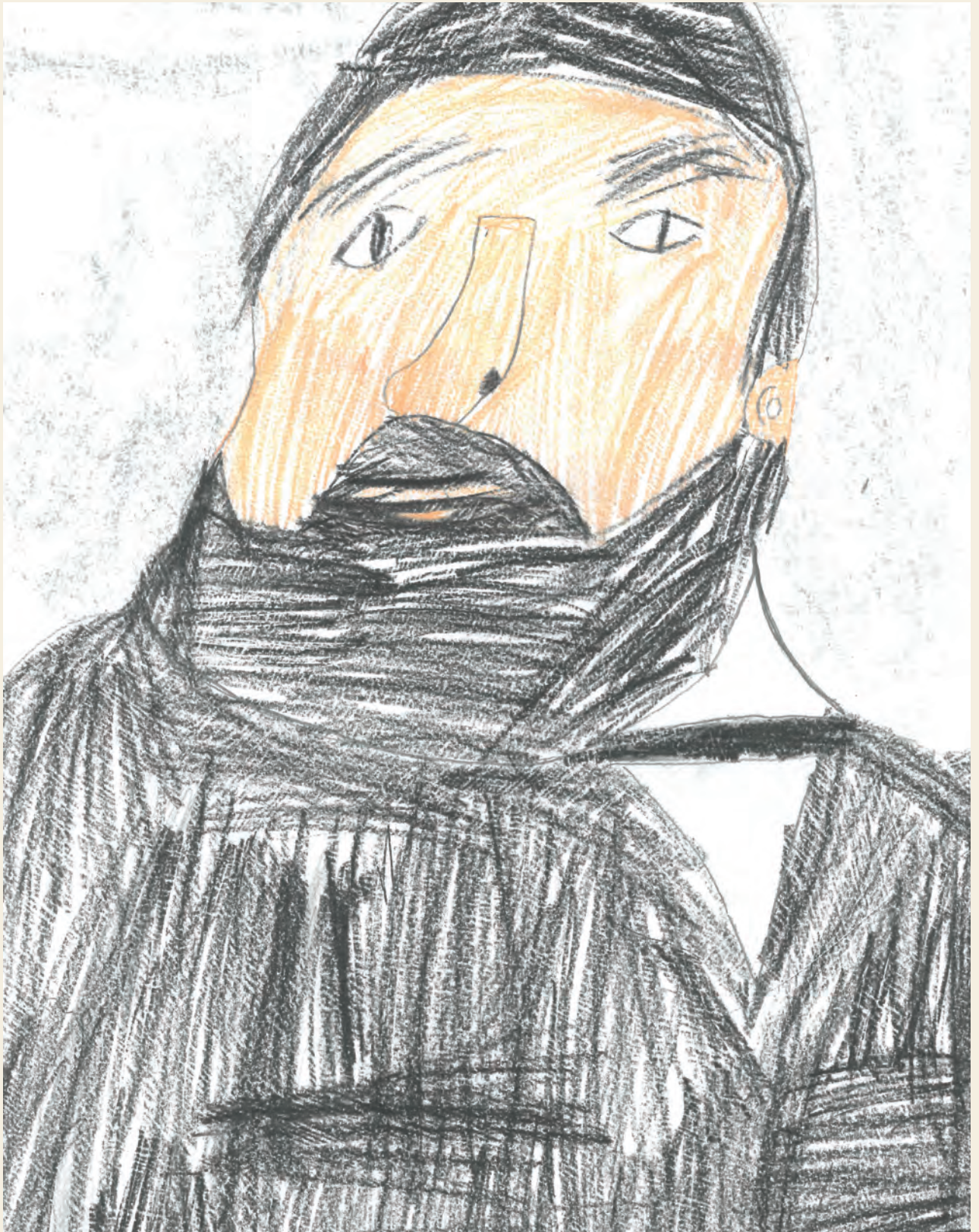
Škola rodná, drahá,
ty Botevov duch si dala
každému dieťaťu vlúdne,
ktoré lúbi všetko milé, rodné.

Ty nás učíš múdrymi byť
a smelo učením sa posilniť.
Keď budeme usilovne pracovať,
budeme mať úspechov nadostač.

Dimana Kaludova – 2. trieda

Андреа Владимирова, IV клас

Зузана Кришкова, 1 клас

**“Само онзи, който е свободен, само
той може да се нарече човек в
пълния смисъл на думата.”
Христо Ботев**

